

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 477/2024-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **SLOVENSKÁ KNIŽNÁ SPOLOČNOSŤ, s.r.o.**, Klincová 35, Bratislava, zastúpeného JUDr. Júliusom Jánošíkom, advokátom, Klincová 35, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 27Up/451/2024 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. septembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 27Up/451/2024. Sťažovateľ žiada o priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 2 000 eur a náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou doručenou okresnému súdu 1. marca 2024 domáhal proti žalovanému zaplata sumy 11 704 eur s príslušenstvom, a to formou vydania platobného rozkazu v upomínacom konaní. Okresný súd vydal 14. marca 2024 platobný rozkaz, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi uplatňovanú sumu a trovy konania alebo podať odpor. Žalovaný podaním z 27. marca 2024 podal proti platobnému rozkazu odpor, ku ktorému sa sťažovateľ vyjadril podaniami z 5. apríla 2024 a 22. apríla 2024, v ktorých navrhoval odpor odmietnuť, lebo ho podala neoprávnená osoba. Plnú moc totiž udelil advokátke štatutár žalovaného, ktorému už predtým zanikla funkcia, teda nebol oprávnený konať za žalovaného.

3. Okresný súd vyzval 5. apríla 2024 žalovaného, aby v lehote 10 dní preukázal, že plnú moc udelila osoba, ktorá je oprávnená konať za žalovaného. V dňoch 19. apríla 2024, 23. apríla 2024,

16. júna 2024 a 10. júla 2024 boli okresnému súdu doručené podania žalovaného, ktorých súčasťou bola okrem iného aj generálna plná moc žalovaného udelená právnej zástupkyňi. Dňa 15. júla 2024 bola žalobcovi odoslaná výzva na vyjadrenie k podanému odporu a návrh na pokračovanie v konaní na príslušnom súde. Následne okresný súd 29. júla 2024 postúpil vec Mestskému súdu Bratislava IV v zmysle § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“).

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Podľa sťažovateľa okresný súd porušil ním označené práva, keď neodmietol odpor, ktorý mal byť podaný neoprávnenou osobou. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti zopakoval svoje námietky uvedené vo vyjadreniach k odporu. Na margo plnej moci predloženej žalovaným 10. júla 2024 uviedol, že je neurčitá, pojem „*právna vec*“ je nezrozumiteľný a nemôže advokátku splnomocňovať na konanie pred súdom.

5. Podľa sťažovateľa bol okresný súd povinný skúmať podmienky konania v každom jeho štádiu, vyhodnotiť námietky proti udelenej plnej moci a neoprávneniu konať za žalovaného. Okresný súd námietky odignoroval, nezaoberal sa nimi a bol v danom smere nečinný, vykonal iba formálny úkon a postúpil vec preto, aby sa vyhol vyhodnocovaniu námietok sťažovateľa. Sťažovateľ nesúhlasí s vybavením jeho sťažnosti na prietahy zo 6. augusta 2024, ktorú podpredseda okresného súdu v odpovedi z 28. augusta 2024 vyhodnotil ako nedôvodnú.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom upomínacieho súdu, ktorý po námietkach sťažovateľa spochybňujúcich validitu právneho zastúpenia žalovaného neodmietol podaný odpor a vec postúpil súdu príslušnému na rozhodnutie o uplatňovanom nároku.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy:

7. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Zmysel a účel princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy, ako aj legislatívnej konštrukcie § 53 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), podľa ktorého sťažnosť nie je

prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

8. Ústavný súd podotýka, že základným cieľom upomínacieho konania bolo vytvorenie zrýchleného elektronického a formulárového konania na rozhodovanie o peňažných nárokoch. Upomínacie konanie je (len) alternatívnym spôsobom riešenia sporov vzniknutých v súkromnoprávných vzťahoch, z ktorých vyplýva oprávnenému subjektu nárok na zaplatenie peňažnej sumy. Ak taký spor nebol právoplatne skončený v upomínacom konaní, môže sa za podmienok ustanovených zákonom „preklopiť“ do sporového konania podľa Civilného sporového poriadku. Zákon o upomínacom konaní vyslovene ráta s tým, že ak upomínací súd neodmietne podaný odpor (z dôvodov uvedených v § 12), vyzve žalobcu, aby navrhol pokračovať v konaní, a postúpi vec súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku (§ 14).

9. Ústavný súd bez potreby podrobnej odpovede na námietky sťažovateľa uvádza, že mu neprislúcha prehodnocovať závery upomínacieho súdu, ktoré ho viedli k procesnému rozhodnutiu o „akceptovaní“ odporu podaného žalovaným ako procesného úkonu spĺňajúceho potrebné náležitosti a k následnému postúpeniu veci sporovému súdu. Ústavný súd totiž nie je súdom opravným, jeho právomoc nenahrádza postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a neslúži na skúmanie vecnej správnosti ich jednotlivých procesných úkonov. Z podstaty a obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vyplýva, že ide o práva výsledkové, to znamená, že skúmanie ich dodržania prináleží ústavnému súdu v zásade až po právoplatnom skončení konania vo veci samej.

10. Sťažovateľovi síce nebola poskytnutá osobitná procesná ochrana v rámci skrátenej formy upomínacieho konania ako zákonného odklonu od sporového konania, takejto forme konania však ústava neposkytuje žiadnu ochranu. Základné právo na súdnu ochranu, rovnako ako právo na spravodlivé súdne konanie sa vo veci sťažovateľa ďalej realizuje v medziach zákona (čl. 51 ods. 1 ústavy), a to v sporovom konaní pokračujúcom na Mestskom súde Bratislava IV, v ktorom sa bude vecne posudzovať jeho nárok, ale aj prípadné nedostatky procesných úkonov protistrany. Ústavný súd v tejto súvislosti podotýka, že prípadný nedostatok plnomocenstva je odstrániteľným nedostatkom procesnej podmienky konania.

11. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť v uvedenej časti pri vzájomnej kumulácii dôvodov podľa § 56 ods. 2 písm. a) a g) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy:

12. Sťažovateľ je toho názoru, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo aj k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. V prejednávanom prípade napadnuté konanie trvalo od 1. marca 2024, keď bola okresnému súdu doručená žaloba, do 29. júla 2024, keď okresný súd postúpil vec Mestskému súdu Bratislava IV, teda po dobu necelých 6 mesiacov. Ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 6. septembra 2024, teda viac ako mesiac po postúpení veci Mestskému súdu Bratislava IV.

13. Podstatou a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote je odstránenie stavu právnej neistoty, ústavný súd preto poskytuje ochranu týmto právam len vtedy, ak bolo ich porušenie na ústavnom súde uplatnené v čase, keď mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o sťažnosti už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd. Tento názor je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

14. Keďže ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená v čase po postúpení veci mestskému súdu, okresný súd nemohol porušovať sťažovateľom označené základné právo. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol aj túto časť ústavnej sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. októbra 2024

Libor Duľa
predseda senátu